

А. С. Кальноокий

КОЗЯТИН

КОЗЯТИН – місто обласного значення Вінницької області, райцентр. Козятин. міськраді підпорядк. смт [Залізничне](#). Знаходиться у верхів'ї р. [Гуйва](#) (притока *Тетерева*, бас. [Дніпра](#)), за 159 км від Києва (залізницею; автошляхами – 150 км) та за 62 км від обл. центру (75 км). Площа 12,5 км². Насел. 26 635 осіб (2001, складає 92,6 % до 1989), переважно українці, проживають також росіяни. Залізнич. вузол. Виник у 1870-х рр. як с-ще побл. залізнич. станції, що здобула назву від сусід. с. Козятин (нині Козятин. р-ну). Від 1874 – містечко Бердичів. пов. Київ. губ. У грудні 1917 у К. розміщувалася ставка генерала П. Скоропадського. 11 грудня 1918 тут Директорією з представниками нім. командування підписано угоду про евакуацію нім. армії з України. У ході рад.-польс. війни під час т. зв. Козятин. рейду в квітні 1920 містечко захопили польс. війська. Від 1923 – райцентр, від 1932 – у складі Вінн. обл. Від 1938 – місто рай. значення. Жит. зазнали сталін. репресій. Від 15 липня 1941 до 28 грудня 1943 – під нім. фашист. окупацією. Діяло підпілля. Від 2000 – місто обл. значення. 1897 мешкало бл. 1 тис., 1939 – 16,7 тис., 1959 – 22,8 тис., 1979 – 29,2 тис., 1989 – 28,8 тис., 1998 – 29,4 тис. осіб. Місто-побратим – Красногорськ (РФ). Нині працюють підприємства з обслуговування залізнич. транспорту, ВАТи – «Козятин. швейна ф-ка», «Козятин. птахокомбінат», «Козятинхліб», ТОВи – «Круп'яний дім», «Чарте» (мінерал. води та прохолодні напої, хлібобулочні вироби). У К. – 4 заг.-осв. школи, 2 навч.-вихов. комплекси школа-дитсадок, ліцей, 6 дошкіль. закладів, училище залізнич. транспорту, Центр дит. і юнац. творчості, дит. муз. школа; рай. Будинок культури, міська б-ка, [Козятина історії міста Музей](#); міська та залізнична лікарні, санаторій-профілакторій; відділ. 9-ти банків. Виходять г. [«Вісник Козятинщини»](#), «RIA-Козятин». Діють реліг. громади УПЦ МП, РКЦ, християн віри євангельської, євангелістів християн-баптистів, адвентистів сьомого дня, свідків Єгови. Пам'ятки архітектури: вокзал, водогінна башта (обидві – 1888–89), земська пошта (поч. 20 ст.). Встановлено пам'ятники М. Грушевському, «Труд. слава залізничників», воїнам, які загинули під час 2-ї світової війни, погруддя двічі Героя Рад. Союзу І. Бойка, пам'ятний знак танкістам 1-ї гвард. танк. армії, які визволяли К. від нім.-фашист. окупантів. Серед. видат. уродженців – Герой України, політ. діяч, фахівець у галузі аграр. економіки *Л. Яковишин*; конструктор військ. техніки, чл.-кор. АН СРСР [А. Костіков](#), один з кер. створення ядерно-збройового комплексу СРСР *Г. Ломинський*; міколог, фітопатолог М. Зерова, брати лікар-кардіохірург, чл.-кор. АМНУ [Михайло](#) та фахівець у галузі радіоелектроніки, академік

НАПНУ [Юрій Зіньковські](#), фахівець у галузі харч. технологій [М. Гандзюк](#), математик [П. Керекеша](#), фахівець у галузі радіотехніки [Б. Креденцер](#), лікар-судмедексперт [І. Крижанівська](#), лікар-педіатр [В. Неділько](#), педагог [Л. Нічуговська](#), фармаколог [О. Столярчук](#); перекладач [В. Горлов](#); майстер різьблення на дереві, засл. художник України [С. Карпенко](#), художники [Ю. Клементьєв](#) і [О. Пилипчук](#); засл. арх. УРСР [Г. Кульчицький](#); соліст і кер. білорус. ансамблю «Сябри», нар. арт. Білорусі [А. Ярмоленко](#), актори, засл. арт. УРСР [М. Бондаревський](#) і [Б. Чулімов](#), кінорежисер, сценарист, прозаїк, засл. діяч мистецтв УРСР [В. Іванов](#); культур. діяч, засл. діяч мистецтв України [Л. Лозинський](#); військ. діяч [Ю. Бажанов](#), Герой Радянського Союзу [М. Шнейдерман](#).

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Козятин / А. С. Кальноокий // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2013. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-8028>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).